

האם משפיל צה"ל את כבוד חייליו? * האם המישפטים נגד

מפקדים הורסים את אימוני הלוחמים? * מהו הקו המפריד בין

התעללות ואימונים? * האם מגדל צה"ל דור של חיילי שוקולדה?

ההמשפטים

מס'כף צעיר בבסיס הדרכת טירונים בצה"ל החליט להעניש את הכיתה שלו. הוא הורה לכל החיילים לעבור קילומטר שלם כשהם חולכים על ברכיהם ומניפים כלינישקם גבוה באוויר. כשהחל המסע המשונה, קרא לעברם: „אני עושה לכם מה שהנאצים עשו ליהודים!“
כאשר נודע הדבר למפקד הבסיס, הוא קרא אליו את המס'כף. „מניין אתה יודע מה עשו הנאצים ליהודים?“ שאל הקצין, שהוא ניצול השואה. „אתה יליד מרוקו, לא סבלת בשואה, הוריד לא סבלו מהנאצים. בקושי שמעת בכלל שהיו דברים נוראים כאלה.“
„אני אניד לך את האמת, המפקד,“ השיב לו המס'כף. „ראיתי את ההצגה איש חסיד היה, שם יש קטע איך הנאצים אומרים ליהודים ללכת על הברכיים, אז החלטתי לנסות את זה בתור עונש אצלי בכיתה.“

מפקד בסיס הדרכה לטירוני חיל ההנדסה עמד לקבל קורס חדש של טירונים. לפני שהם הגיעו לבסיס, זימן אליו המפקד את מפקדי המחלקות, והורה להם: „ביום הראשון אין אימונים. אנחנו מקבלים את החיילים החדשים עם קפה ועוגה, ושולחים אותם לנוח. החוראה היחידה שאנחנו נותנים להם, זה לכתוב גלויות הביתה.“

וכך היה. החיילים נחו, שתו קפה, אכלו עוגה ושלחו גלויות הביתה. רס"ר הבסיס לא יכול היה להתגבר על סקרנותו וקרא את גלויות החיילים להוריהם, למרות פקודות מט"ל אוסרות עליו לעשות כן. בין הגלויות הוא גילה אחת, שבה סיפר חייל לאמו: „הגענו לבסיס אישם בארץ. הורידו אותנו מהמשאיות מיספר קילומטרים לפני הבסיס, והכריחו אותנו לרוץ עם הקיטבקים עד לבסיס, כשהרס"ר והמס'כפ"ים מורזים אותנו בכידונים שלופים.“

החייל נקרא אל מפקד הבסיס, ונשאל לפרט התיאור הדימויני שאותו כתב לאמו. הוא הסביר: „המפקד, בבית יודעים שאני הולך לטירונות בהנדסה, ושמט"ר טרים אותנו כאן, מה רצות שאכתוב להם, שקיבלנו קפה ועוגה ושלחנו מיכתבים לחורים!“

חייל ביחידת חרמ"ש פנה לנציב קבילות החיילים, רביאלוף (מיל). חיים לסקוב, וקבל על שטרטר עד לשעה מאוחרת בלילה. החייל סיפר כי בתקופה של פעילות מיבצעית נמנעה ממנו שינה מספקת, ומפקדו אישר לו לישון רק ארבע שעות בלילה, דבר שהפחית מעורנותו וסיכן את חייו. כן טען החייל, כי פלוגתו קיבלה עונש קולקטיבי של מסע אלונקות עד השעה אחת אחר הצות, וכעבור שתיים בלבד העירו את הפלוגה, שהיתה צריכה לצאת לפעילות מיבצעית.

לסקוב לא קיבל את טענת החייל לגבי מיעוט השינה וקבע, לאחר חקירה, כי בתנאים האובייקטיביים היו מפקדי היחידה חייבים לצמצם את שעות השינה של החיילים באותה תקופה. לגבי מסע אלונקות חקר נציב הקבילות ומצא, כי המסע נמשך לאורך 8-10 קילומטרים, והוטל כעונש משום שהמישמעת ביחידה הידרורה באותה תקופה. המס'מא שהטיל את העונש הודה, כי לא קיבל אישור ממפקדו לקיים תירוגל אחרי השעה 10 בלילה, כפי שמחייבת החוקה הצה"לית.

לסקוב המליץ בפני מפקד אכ"א/בקרחה כי מפקדי החגודו ינוזף במפקד הפלוגה על שחרג מסמכויותיו, וקיים מסע אלונקות אחרי השעה 10 בלילה מבלי לקבל על כך אישור מראש.

מישפטים הנערכים עתה נגד מפקדי דים-יוטרים בצבא. המואשמים בהתעללות בחיילים, מסעירים את צה"ל על כל דרגותיו. מדיונים קוראים מפקדים בדרגים שונים על עדיפות במישפט של תישעת הקצינים; על מישפטו של אותו קצין ש-הואשם ויצא זכאי בדיון. אשר חתנו של נשיא המדינה התלונן עליו; על חקירתם

ורמיסת כבודם. לדעת בעלי דעה זו, יבא יחס זה להרעה בכושריהלחימה של צה"ל. בהמעטת המוטיבציה של הלוחם הישראלי — תופעות אשר עלולות להתבטא בצורה חריפה בעת מלחמה או פעילות מיבצעית. לעומתם ניצבים בעלי הדעה ההפוכה. הפירסום הרב שניתן למישפטים ולתופעות ההתעללות. התלונות הקנטרניות נגד מפקדי

ונאח

יוסי ינאי

של מפקדים שהאשימו אותם בהתעללות. ומקרים רבים נוספים.
צה"ל, ועימו המפקדים במילואים. מתחלקים עתה לשני מחנות: האחד, הטוען כי עצם הבאתם לדיון של מפקדים הוא צודק, וכי יש בצה"ל שאחרי מלחמת יום הכיפורים, תופעות של השפלת חיילים

דיים מצד חיילים שנדמה להם שלא מתייחדים סים אליהם די יפה טומנים. לדעת בעלי דעה זו, סכנות ממין אחר, אשר תוצאותיהן תהיינה כמו הסכנות שהסידו המישפטים על הטיטוררים מצביעים עליהן.
„היום, כל חייל שקורא עיתונים, כשלא מוצאים חן בעיניו מישפט או פקודה שהוא

